

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z podstaw przedsiębiorczości

w IV Liceum Ogólnokształcącym

w Gorzowie Wielkopolskim.

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania oraz przedstawia uczniom zasady oceniania: formy oceny i punktacja, warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

I. Cele edukacyjne przedmiotu:

W sferze wiedzy.

1. Poznanie elementarnych pojęć z zakresu podstaw przedsiębiorczości.
2. Rozumienie istoty przedsiębiorczości oraz poznanie jej roli w gospodarce i życiu człowieka.
3. Wyjaśnianie mechanizmów funkcjonowania gospodarki rynkowej, powiązań między jej podmiotami oraz poznanie roli państwa w procesach gospodarczych.
4. Zaznajomienie się z prawami i instytucjami chroniącymi konsumenta.
5. Rozumienie roli pieniądza, rynków i instytucji finansowych w gospodarce, funkcjonowaniu przedsiębiorstw i życiu człowieka.
6. Poznanie rodzajów podatków, ich wpływu na budżety państwa, przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.
7. Dostrzeganie znaczenia ubezpieczeń w działalności gospodarczej i życiu człowieka.

W sferze umiejętności i stosowania wiedzy w praktyce.

1. Wyszukiwanie informacji z różnych źródeł, ich selekcja i analizowanie.
2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.
3. Podejmowanie przemyślanych decyzji na podstawie wskaźników ekonomicznych oraz samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce.
4. Umiejętność autoanalizy – Analiza SWOT w odniesieniu do pojawiających się szans i zagrożeń we własnej edukacji i na rynku pracy.
5. Odpowiedzialne gospodarowanie pieniędzmi, analizowanie, ocenianie i świadome korzystanie z usług finansowych oraz inwestowanie kapitału z wykorzystaniem wiedzy na temat praw klienta usług finansowych.
6. Podejmowanie niezależnych, odpowiedzialnych decyzji finansowych w odniesieniu do własnych zasobów.

W sferze kształtowania postaw.

1. Wykorzystanie zdobytej wiedzy ekonomicznej do rozwijania własnej postawy przedsiębiorczej jako jednego z podstawowych warunków aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-gospodarczym, w tym skutecznego wykonywania pracy najemnej i prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

2. Korzystanie z szans pojawiających się na rynku, podejmowanie inicjatywy, pomysłowość oraz zdolność do pokonywania barier wewnętrznych i zewnętrznych.
3. Docenianie postaw przedsiębiorczych w życiu codziennym, gotowość do czynnego uczestnictwa w życiu społeczno-gospodarczym kraju oraz współodpowiedzialność za jego rozwój.
4. Docenianie roli przedsiębiorców budujących w sposób odpowiedzialny konkurencyjną gospodarkę oraz dostrzeganie znaczenia wolności gospodarczej i własności prywatnej jako filarów gospodarki rynkowej.
5. Przyjmowanie postaw patriotyzmu gospodarczego, rozumianego jako odpowiedzialność konsumentów i ludzi biznesu za dobrobyt gospodarczy i społeczny kraju.
6. Dostrzeganie konsekwencji działań nieetycznych związanych z finansami, w tym obowiązkami podatkowymi.

II. Cele oceniania.

1. Rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań podstawy programowej.
2. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy i pomoc w samodzielnym kształceniu.
4. Informowanie rodziców (opiekunów prawnych) o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka.
5. Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności stosowanych metod nauczania.

III. Ocenianie.

1. Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia jest dokonywane systematycznie, w różnych formach i warunkach zapewniających obiektywność oceny. Za każdą formę sprawdzania wiedzy i umiejętności uczeń otrzymuje określoną liczbę punktów.
2. Minimalna liczba form sprawdzających wiedzę i umiejętności wynosi – 3 formy oceniania w okresie.
3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu. Nauczyciel ustalający ocenę uzasadnia ją.
4. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne ucznia są udostępniane rodzicom przez nauczyciela w pomieszczeniu szkolnym:
 - a) w czasie spotkań nauczycieli z rodzicami uczniów Szkoły, które odbywają się zgodnie z harmonogramem spotkań w danym roku szkolnym;
 - b) w czasie pracy nauczyciela, kiedy nauczyciel może być dyspozycyjny dla rodziców ucznia po wcześniejszym umówieniu się rodziców z nauczycielem na spotkanie.
5. Obszary oceniania:
 - a) Wiedza i umiejętności:
 - stopień zrozumienia pojęć i zjawisk społeczno-gospodarczych,
 - sposób prowadzenia rozumowań,
 - stosowanie wiedzy ekonomicznej w sytuacjach praktycznych,
 - b) Współpraca w zespole,
 - c) Styl pracy ucznia:
 - samodzielność pracy,
 - pomysłowość i inwencja twórcza,
 - systematyczność,

- aktywność podczas lekcji,
- estetyka wykonania (zadania domowe, projekty) i forma prezentacji wyników pracy,
- aktywność w konkursach i olimpiadach

IV. Zasady wystawiania ocen.

1. Bieżące ocenianie poszczególnych form wypowiedzi ucznia wyrażane jest w skali punktowej.
2. Obowiązują następujący sposób przeliczania punktów na oceny:

0% - 39,99% niedostateczny (1/ ndst)	70% - 84,99% dobry (4/ db)
40% - 54,99% dopuszczający (2/ dop.)	85% - 95,99% bardzo dobry (5/bdb)
55% - 69,99% dostateczny (3/ dst)	96% i więcej celujący (6/ cel)

3. Dwukrotnie – na koniec I okresu i koniec roku szkolnego uczeń otrzymuje ocenę wyrażoną w stopniach. O ocenie rocznej decyduje średnia procentów z I i II okresu.
4. Laureaci i finaliści olimpiad konkursów o zasięgu co najmniej regionalnym otrzymują celującą ocenę roczną.
5. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:
 - a) Sprawdziany – 15-20 p. (obejmują 5 i więcej tematów),
 - b) Testy – 10-15 p. . (obejmują 3 i więcej tematów),
 - c) Kartkówki – 5-10 p. (obejmują do 3 tematów lub bieżące treści omawiane na danej lekcji),
 - d) Odpowiedź – 5 p. (obejmuje do 3 tematów; może być w formie pisemnej),
 - e) Zadanie domowe – 10 p. (zadanie domowe wykonywane jest w domu, ocena obejmuje estetykę wykonania),
 - f) Aktywność na lekcjach (odpowiedzi ustne, pisemne, zadania praktyczne) – 5 p. (uczeń może otrzymać plusy, które są przeliczane na punkty),
 - g) Projekty – 15-30 p.
6. Uczeń, który przeszkadza w prowadzeniu lekcji (np. rozmowy, śmiech), odrabia zadania z innych przedmiotów, otrzymuje minusy, które mają wpływ na ocenę aktywności.
7. Udział ucznia w lekcji, na której zapowiedziano sprawdzian, test lub kartkówkę, jest obowiązkowy, uczeń jest przygotowany. Jeżeli uczeń jest nieobecny, otrzymuje 0 p. z adnotacją w komentarzu oceny „nieobecny”.
8. Uczeń, który był nieobecny w szkole podczas zapowiadanej pracy (nieobecność usprawiedliwiona) ma prawo jeden raz w okresie do pisania pracy w innym terminie ustalonym przez nauczyciela. Prawo to nie przysługuje uczniom w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej (uczeń otrzymuje wówczas 0 p.). Sytuacje losowe są rozpatrywane indywidualnie. Powyższa zasada dotyczy również uczniów reprezentujących szkołę w uroczystościach i imprezach odbywających się poza szkołą w ramach godzin lekcyjnych.
9. Uczeń może otrzymać punkty ponad podstawę (2-15) za udział w projektach, zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, olimpiadach.
10. Uczeń ma prawo jeden raz w okresie poprawić wybraną formę kontrolną wiadomości z zastrzeżeniem, że wcześniej uzyskane punkty z tej formy są anulowane. Termin poprawy wyznacza nauczyciel po konsultacji z uczniami.
11. Uczeń ma prawo jeden raz w okresie zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Prawo to nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek i zadań domowych.
12. Pisemne formy sprawdzania wiadomości powyżej 3 tematów, są zapowiadane przez nauczyciela z tygodniowym wyprzedzeniem i podaniem zakresu materiału oraz

odnotowane w dzienniku Librus. Prace obejmujące materiał całego okresu są zapowiadane z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

13. Uczeń ma prawo poznać ocenę punktową z przeprowadzanych pisemnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności najpóźniej w ciągu 10 dni roboczych.
14. Uczeń korzystający z niedozwolonych środków w czasie sprawdzianów (ściągnięcie) otrzymuje 0 punktów z danej formy i nie może jej poprawić.
15. W stosunku do ucznia mającego specyficzne trudności w uczeniu się, w trakcie zajęć edukacyjnych oraz w procesie oceniania stosowane są następujące zasady:
 - a) dodatkowe wyjaśnienia treści poleceń;
 - b) pytania naprowadzające;
 - c) zwiększenie ilości czasu przeznaczonego na rozwiązanie konkretnego problemu;
 - d) zmniejszenie ilości zadań do rozwiązania;
 - e) zróżnicowanie prac domowych;
 - f) dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia;
 - g) pozytywna motywacja – wskazywanie nawet drobnych sukcesów;
 - h) wskazywanie związków i zastosowań konkretnego problemu z życiem codziennym;
 - i) wspomaganie ucznia w utrwaleniu nabytych wiadomości;
 - j) wspólne z uczniem wyjaśnianie niezrozumiałych zagadnień problemowych;
 - k) wymaganie systematyczności w prowadzeniu notatek, wykonywanie ćwiczeń zleconych przez nauczyciela, wspomagających utrwalanie nabytych umiejętności;
16. Inne ustalenia dotyczące zasad oceniania i klasyfikowania oraz zachowania ucznia (w tym korzystania bez pozwolenia z urządzeń telekomunikacyjnych) na lekcji zgodne są ze Statutem Szkoły, w tym WZO.

V. Kryteria na poszczególne oceny.

1. **Celujący** otrzymuje uczeń, który:
 - a) posiada pełnię wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej,
 - b) samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) biele posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, potrafi wyciągnąć prawidłowe wnioski,
 - d) swobodnie i poprawnie posługuje się terminologią fachową przy omawianiu zjawisk i procesów społeczno-ekonomicznych, samodzielnie je interpretuje, ocenia i uzasadnia,
 - e) proponuje rozwiązania nietypowe lub osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych albo posiada inne porównywalne osiągnięcia.
2. **Bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową,
 - b) samodzielnie, w sposób twórczy rozwiązuje problemy teoretyczne oraz praktyczne, samodzielnie poszukuje informacji w różnych źródłach,
 - c) potrafi zastosować posiadane wiadomości i umiejętności w rozwiązywaniu problemów zadań w nowych sytuacjach,
 - d) umie oceniać otaczającą rzeczywistość gospodarczą zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości,
 - e) uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych
3. **Dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - a) wykazuje się szczegółową wiedzą pochodzącą ze źródeł podstawowych (podręcznik, lekcja),
 - b) zna omawianą na lekcjach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje,

- c) rozumie omawiane treści i potrafi je wytłumaczyć innym,
 - d) rozumie związki przyczynowo – skutkowe występujące w życiu społecznym i gospodarczym,
 - e) uogólnia i formułuje wnioski.
4. **Dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował znaczącą część wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową:
 - rozumie polecenia i instrukcje,
 - zapamiętuje podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje,
 - rozumie omawiane zagadnienia,
 - b) poprawnie stosuje posiadane wiadomości i umiejętności w rozwiązywaniu problemów i zadań o niewielkim stopniu złożoności w sytuacjach typowych, często powtarzających się na lekcji:
 - dokonuje selekcji i porównania poznanych zjawisk,
 - samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia i zadania,
 - uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych.
5. **Dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej:
 - częściowo rozumie polecenia nauczyciela,
 - zapamiętał wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego,
 - b) potrafi z pomocą nauczyciela rozwiązywać problemy i zadania praktyczne o niewielkim stopniu trudności, często powtarzające się podczas lekcji i w życiu codziennym:
 - poprawnie, z pomocą nauczyciela, rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty,
 - wykonuje samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia,
6. **Niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową,
 - b) nie potrafi rozwiązywać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

PZO z podstaw przedsiębiorczości opracowane zostały na podstawie WZO zawartych w Statucie Szkoły.

Oprac.: Krystyna Nowak